

LearningLib.org har dannet ramme om frie og åbne læringsressourcer i 10 år

For 10 år siden blev platformen LearningLib søsat for at gøre muligheden for deling af læringsressourcer nemmere og mere smidig. I anledning af den runde fødselsdag ridser artiklen her op, hvordan det hele startede, hvor platformen er i dag, hvad vi skal bruge den til i fremtiden

□ **Solveig Sandal Johnsen**, Informations-specialist, Det Kgl. Bibliotek og koordinator for LearningLib.org konsortiet

I en artikel i REVY fra 2014, skrevet af Jette Fugl og Mette Bechmann, kan man læse om det nystartede LearningLib.dk, og om hvordan platformens mission var at være et værktøj til deling af læringsressourcer. Målet var at muliggøre deling mellem FFU-bibliotekerne, men også med studerende fra gymnasie- til universitetsniveau, så man kunne understøtte læring og udvikling af informationskompetence.

LearningLib.dk udsprang af det DEFF-støttede projekt "Levende Læring", som blev afsluttet i 2014 med platformen som produkt. I dette projekt samarbejdede FFU-bibliotekerne med gymnasierne, og sigtet med målgruppen

for platformen var – og er stadig – bred. Artiklen slutter med ordene:

"Learninglib er oprettet for at give bibliotekerne udviklingsfaciliteter, men om det lykkes at få skabt et fælles udviklingssted, det kan kun fremtiden vise."

Der er sket meget siden artiklen i 2014, men til citatet kan der svares: "Ja, det fælles udviklingssted, det lykkedes bibliotekerne med!"

I dag er LearningLib.dk blevet til LearningLib.org. Platformen hostes af Det Kgl. Bibliotek og lever i bedste velgående, takket være det nordiske konsortium bag. Konsortiet blev en realitet i 2020 efter et nordisk projekt støttet med midler fra Nordplus, hvor deltagerne kunne se en pointe med at fortsætte arbejdet med LearningLib i en nordisk kontekst. Med projektleder Karen Harbo fra Det Kgl. Bibliotek i spidsen blev der etableret et samarbejde, og i dag er det universitetsbibliotekerne i Bergen, Agder, Lund, Aalborg, København Roskilde og Aarhus samt DTU Bibliotek og VIA Bibliotek, der udgør konsortiet. Arbejdet er organiseret i en strategisk gruppe, der sætter retningen for platformen, og en netværksgruppe, der udvikler og tilgængeliggør læringsressourcer, og som også har til rolle at udbrede kendskabet og brugen af platformen på egne matrikler.

Bibliotekernes kernefaglighed

LearningLib.org byder på alt det, der arbejdes med at formidle til vores målgrupper i FFU-bibliotekerne: kildebevidsthed, data- og litteratursøgning, referencehåndtering, hvordan man undgår plagiering osv. Alt det, der arbejdes med for at understøtte informationskompetencerne ude på uddannelsesinstitutionerne.

Læringsressourcerne er åbne og frit tilgængelige for alle og kan ses som et stort digitalt udstillingsvindue, bibliotekerne har i fællesskab. Her må man kigge, dele, arbejde, genbruge og skabe selv! Alle ansatte ved FFU-bibliotekerne kan få adgang til selv at skabe – også selvom man ikke er en del af konsortiet bag. For den enkelte er det omkostningsfrit i den forstand, at man bidrager med tid, faglighed og kreativitet – det tekniske setup er der allerede på LearningLib.org.

LearningLib.org er den samlende platform målrettet kolleger ved FFU-biblioteker, men de enkelte ressourcer på platformen kan embeddes i fx Learning Management Systems eller på websider, hvor man synes, et læringsobjekt kunne være relevant for en given målgruppe. Man behøver ikke altid opfinde den dybe tallerken, men kan med fordel låne og genbruge hinandens guldgrube.

Dialogkort og interaktive billeder

LearningLib.org er opbygget af en 'Wordpress-skjal', der indeholder H5P-skabeloner, som er et værktøj til at opbygge læringsressourcer. Med H5P kan du lave alle mulige forskellige læringsressourcer, der aktiverer læring. Gør dig selv en tjeneste og gå ind og se, hvad det kan. Man kan nemt blive inspireret til at formidle sit stof på nye og interaktive måder. Måske var det noget med hotspot-tidslinje over et systematisk review, dialogkort om boolske operatorer, en video om lovgivningsprocessens dokumenter eller "fill in the blank", hvor man øver sig i at strukturere sine søgetermer? Skabelonerne findes på alle niveauer, og man bestemmer selv, hvor avanceret eller "poppet" det skal være.

Foruden enkeltstående læringsressourcer, der kan formidles og "bo" på LearningLib.org, så kan man som underviser også lægge længere undervisningsforløb op, som man gerne vil dele. For nylig blev der eksempelvis lagt en skabelon op til en "flip-flapper" om Generativ AI, der kan downloades og udskrives, ligesom der beskrives et forløb til undervisning i kritisk kildebevidsthed med en uploadet "underviserguide".

Med H5P er LearningLib.org for alvor blevet et sted, hvor du kan skabe læringsres-

Læringsressourcerne er åbne og frit tilgængelige for alle og kan ses som et stort digitalt udstillingsvindue, bibliotekerne har i fællesskab

sourcer. Det er også stadig muligt at skabe læringsressourcer (videoer, podcasts, PowerPoints osv.) uden for sitet, men dele de færdige læringsressourcer via LearningLib.org.

Ikke færdig med at udvikle sig

LearningLib.org lægger sig op ad UNESCO's definition af Open Educational Resources, OER, der forstås som åbne læringsmaterialer, som er offentligt tilgængelige, delt under en CC-licens og gratis for andre at anvende og tilpasse.

Hvis man deler på LearningLib.org, så deler man med en CC-BY-NC-licens – men man må også godt bruge en af de andre CC-licenser, der er tilgængelige, blot man markerer det. Ligeledes har vi gennem LearningLib.org et rigtig godt afsæt til at genbruge og dele.

I det hele taget er OER noget, der optager mange biblioteker, også ude i Europa i netværk under SPARC Europe og Liber. Jeannette Ekstrøm med flere har i en artikel i Revy i 2023 skrevet om de Europæiske netværk og deres arbejde, hvordan OER passer ind i FN's verdensmål om uddannelse og bæredygtighed og hvordan vi som FFU-biblioteker kan være med til at få de åbne læringsressourcer sat på dagsordenen. Her er learningLib.org et godt skridt på vejen.

På Det Kgl. Bibliotek er der i et internt projekt særligt fokus på OER i en universitetskon tekst. Her har LearningLib.org været omdrejningspunktet for snakken om, hvordan man arbejder med det åbne format, og hvordan LearningLib.org som platform understøtter Fair By Design-tankegangen – en metode til at arbejde med sine læringsressourcer og gøre dem FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).

Læs mere

Du kan se mere om OER-projektet på Det. Kgl.

Bibliotek her:

<https://zenodo.org/communities/oeratkb/records?q=&l=list&p=1&s=10&sort=newest&records?q=&l=list&p=1&s=10&sort=newest>

I projektet har der været afholdt flere workshops, og håbet er, at flere tager det åbne format for læringsressourcer til sig. Det kræver dog, at der sættes fokus på, hvad et åbent format kræver, hvad det betyder i forhold til CC-licenser, og at vi får snakket om, hvor vi i det brede perspektiv vil hen.

Der er ingen tvivl om, at LearningLib.org ikke er færdig med at udvikle sig. Som tæt samarbejdspartner til konsortiet har virksomheden NovaTech med Mikey Andersen ved roret den tekniske kunnen til at dreje på knapperne og udvikle platformens muligheder. I sommeren 2024 blev der åbnet op for, at man kan samarbejde om en læringsressource, og at man i højere grad kan 'tagge' og tilføje metadata til sine ressourcer. På den måde kan man i højere grad binde ressourcerne sammen og give mulighed for "at gå på opdagelse".

Samarbejde på tværs

Samarbejdet i konsortiets netværksgruppe ses af alle som enormt værdifuldt. Da netværkets medlemmer er geografisk spredt, foregår møder som oftest online, men én gang årligt prioriteres et fysisk netværksmøde. Når man mødes, opstår der nye ideer og samarbejder, og denne sommer mødtes netværksgruppen over to dage: første dag med platformen i fokus og OER som tema, dagen efter for at arbejde med læringsressourcer om AI.

AI er et tema, der er allevegne i bibliotekerne for tiden, og også på LearningLib.org ønsker netværksgruppen at tilgængeliggøre ressourcer, der behandler temaet i en bibliotekskontekst. På dagen havde alle medbragt tanker og ideer til læringsressourcer om netop AI. Der blev arbejdet konkret med indhold og formater, der blev fremlagt og givet feedback i plenum, og nogle ressourcer er allerede tilgængelige. Faglig og teknisk sparring og samarbejde, når det er bedst.

Verden er foranderlig og gennem de 10 år, LearningLib.org har eksisteret, er der sket meget og meget. STAK-projektet (Studerendes Akademiske Digitale Kompetencer) har også set dagens lys, og de to platforme fungerer godt i samspil med hinanden. STAK er et værktøj til undervisere, som inspirerer til tilrettelæggelse af undervisningsforløb, hvor LearningLib.org gør det muligt at udvikle og dele de ressourcer, der måtte opstå. Der har også været en pandemi, hvor LearningLib.org på fineste vis kunne rumme de videoer og ressourcer, man pludselig måtte udvikle for at kunne undervise de studerende online. Det fleksible format, LearningLib.org er opbygget i, passer godt med den foranderlighed, vi oplever på FFU-bibliotekerne.

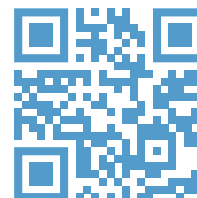
Læs mere

I en REVY-artikel fra 2014 kan man læse om det nystartede LearningLib.dk og platformens mission om at være et værktøj til deling af læringsressourcer: <https://rauli.cbs.dk/index.php/revy/article/view/4366>

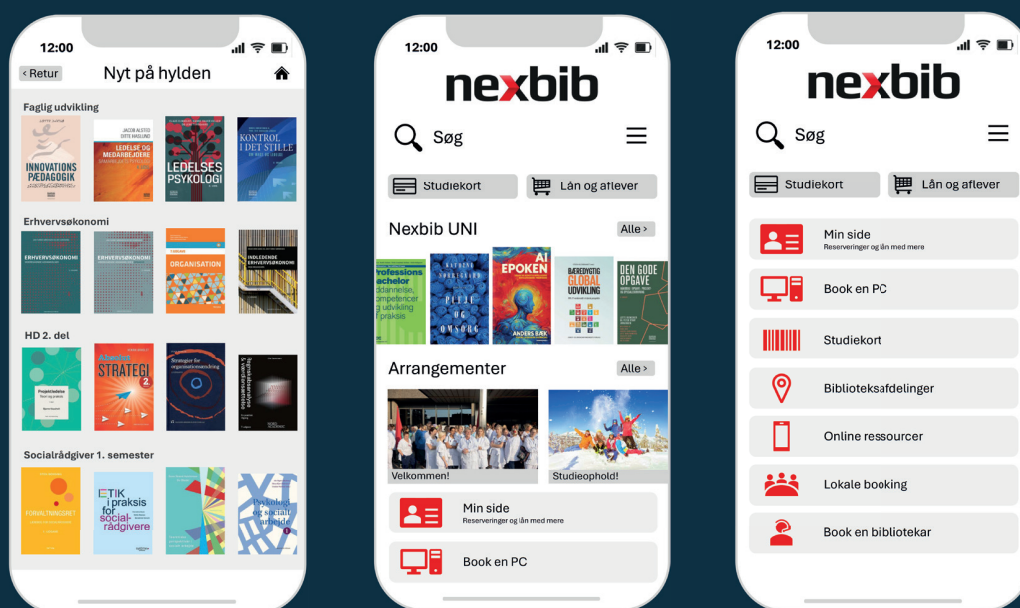

LearningLib.org: <https://learninglib.org/>

STAK (Studerendes Akademiske Digitale Kompetencer) er et værktøj til undervisere, som inspirerer til tilrettelæggelse af undervisningsforløb: <https://www.stak.dk/>

NEX.APP

ALLE BIBLIOTEKETS TILBUD SAMLET I ÉN APP

Uanset om du er på campus, hjemme eller på farten, så er der let adgang til søgning i både fysiske materialer og online ressourcer. Lav reservationer og fornyelser, se låneroplysninger, betal gebyrer, se nyheder, foretag booking af lokaler, find vej til biblioteket og meget mere. Er man på biblioteket, så kan brugerne tilmed få adgang til både at låne og aflevere materialer med strejkode og/eller RFID via deres egen mobiltelefon.

Nex.App bringer biblioteket tættere på de studerende og forstærker tilknytningen. Ved at anvende Nex.App kan biblioteket tilbyde nye digitale muligheder uden for bibliotekets fysiske rammer og dermed tilføre en betydelig merværdi for brugerne.

Med **Nex.App** vil I kunne opfylde alle jeres ønsker og behov til design, intuitiv betjening, kommunikation og skabe let adgang til alle bibliotekets tilbud.

